

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS 4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR
ATSINAUJINANČIŲ IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO
SKATINIMAS“ 04.5.1-TID-R-516 PRIEMONĖS „PĖSČIŪJŲ IR DVIRAČIŲ
TAKŲ REKONSTRUKCIJA IR PLĖTRA“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO
SĄLYGŲ APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-R-516 priemonės „Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ priemonės 04.5.1-TID-R-516 „Pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos priedas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 3-285(1.5 E) „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašų patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.5. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Ministerija) ir Transporto investicijų direkcija (toliau – įgyvendinančioji institucija).

5. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

6. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama regiono projektų planavimo būdu.

7. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 8 688 601 (aštuonių milijonų šešių šimtų aštuoniasdešimt aštuonių tūkstančių šešių šimtų vieno) euro, iš kurių iki 8 688 601 (aštuonių milijonų šešių šimtų aštuoniasdešimt aštuonių tūkstančių šešių šimtų vieno) euro – Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Europos regioninės plėtros fondo) lėšos.

8. Iš Aprašo 7 punkte nurodytos sumos 521 316 (penki šimtai dvidešimt vienas tūkstantis trys šimtai šešiolika) eurų Europos regioninės plėtros fondo lėšų (toliau – veiklos lėšų rezervas) galės būti skirta projektams finansuoti tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Veiksmų programos priedo pakeitimą, kuriuo veiklos lėšų rezervas bus skirtas Veiksmų programos 4 prioritetui įgyvendinti.

9. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo, Ministerija turi teisę Aprašo 7 punkte nurodytą sumą padidinti, neviršydamą Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

10. ES struktūrinių fondų lėšų regionams limitai:

10.1. Pagal Aprašą skiriamų finansavimo lėšų paskirstymas regionams:

Regiono pavadinimas	ES struktūrinių fondų lėšų suma, Eur
Alytaus	415732
Kauno	1629347
Klaipėdos	912979
Marijampolės	427431
Panevėžio	662384
Šiaulių	792941
Tauragės	290368
Telšių	403763
Utenos	395552
Vilniaus	2236788
Iš viso:	8167285

Pastaba. Veiklos lėšų rezervas regionams paskirstomas tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Veiksmų programos priedo pakeitimą, kuriuo veiklos lėšų rezervas bus skirtas Veiksmų programos 4 prioritetui įgyvendinti.

10.2. Priemonei skirtos ES struktūrinių fondų lėšos, dėl kurių kasmet turi būti pasirašytos projektų sutartys, pagal regionus:

Regiono pavadinimas	ES lėšų suma, Eur							Iš viso konkrečiam regionui per 2014–2020 m.
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	
Alytaus	0	0	41573	83146	166292	124721	0	415732
Kauno	0	0	162935	325870	651740	488802	0	1629347
Klaipėdos	0	0	91298	182596	365192	273893	0	912979
Marijampolės	0	0	42743	85486	170972	128230	0	427431
Panevėžio	0	0	66239	132478	264956	198711	0	662384
Šiaulių	0	0	79294	158588	317176	237883	0	792941
Tauragės	0	0	29036	58072	116144	87116	0	290368
Telšių	0	0	40376	80752	161504	121131	0	403763
Utenos	0	0	39555	79110	158220	118667	0	395552
Vilniaus	0	0	223679	447358	894716	671035	0	2236788
Iš viso regionams konkrečiais metais:	0	0	816728	1633456	3266912	2450189	0	8167285

10.3. Priemonei skirtos ES struktūrinių fondų lėšos, kurios kasmet turi būti pripažįstamos deklaruotinomis, pagal regionus:

Regiono pavadinimas	ES lėšų suma, Eur										Iš viso konkrečiam regionui per 2015–2023 m.
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	
Alytaus	0	0	0	41573	83146	83146	83146	83146	41575	0	415732
Kauno	0	0	0	162935	325870	325870	325870	325870	162932	0	1629347
Klaipėdos	0	0	0	91298	182596	182596	182596	182596	91297	0	912979
Marijampolės	0	0	0	42743	85486	85486	85486	85486	42744	0	427431
Panevėžio	0	0	0	66239	132478	132478	132478	132478	66233	0	662384
Šiaulių	0	0	0	79294	158588	158588	158588	158588	79295	0	792941
Tauragės	0	0	0	29036	58072	58072	58072	58072	29044	0	290368
Telšių	0	0	0	40376	80752	80752	80752	80752	40379	0	403763
Utenos	0	0	0	39555	79110	79110	79110	79110	39557	0	395552
Vilniaus	0	0	0	223679	447358	447358	447358	447358	223677	0	2236788
Iš viso regionams konkrečiais metais:	0	0	0	816728	1633456	1633456	1633456	1633456	816733	0	8167285

11. Pagal Aprašą finansuojama tik Aprašo 13 punkte nurodyta veikla, jeigu ji nefinansuojama:

11.1. Vidaus reikalų ministerijos administruojamomis Veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ 07.1.1-CPVA-V-902 priemonės „Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. I“, 07.1.1-CPVA-R-903 priemonės „Pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų vystymas. II“, 07.1.1-CPVA-R-904 priemonės „Didžiųjų miestų kompleksinė plėtra“, 07.1.1-CPVA-R-905 priemonės „Miestų

kompleksinė plėtra“, 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ 08.2.1-CPVA-R-908 priemonės „Kaimo gyvenamųjų vietovių atnaujinimas“ lėšomis;

11.3. Ministerijos administruojamomis Veiksmų programos 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.2.1-TID-R-511 priemonės „Vietinių kelių vystymas“ lėšomis;

11.4. Ministerijos administruojamomis Veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-R-514 priemonės „Darnaus judumo priemonių diegimas“ lėšomis.

12. Priemonės tikslas – pagerinti pėsčiųjų ir dviratininkų susisiekimo sąlygas, siekiant padidinti gyventojų mobilumą ir prisidėti prie aplinkos taršos mažinimo.

13. Pagal Aprašą remiama ši veikla – pėsčiųjų ir dviračių takų ir dviračių juostų tiesimas ir rekonstrukcija.

14. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas regionų projektų sąrašus numatoma sudaryti 2016 m. III–IV ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

15. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra savivaldybių administracijos.

16. Pagal Aprašą galimi partneriai yra privatūs juridiniai asmenys (tais atvejais, kai projektai įgyvendinami viešos ir privačios partnerystės būdu).

17. Privatus juridinis asmuo gali būti partneris, jeigu projektui įgyvendinti buvo sudaryta partnerystės sutartis, vadovaujantis Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. 1480 „Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės“, ir viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros parengtomis metodinėmis rekomendacijomis dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo, skelbiamomis interneto svetainėje www.ppplietuva.lt.

18. Pareiškėjas yra tiesiogiai atsakingas už projekto parengimą, įgyvendinimą ir rezultatus nepriklausomai nuo to, ar pareiškėjas projektą įgyvendina vienas ar kartu su partneriu.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

19. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

20. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2015 m. spalio 28 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-9.1(11):

20.1. Projektas turi atitikti Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253 „Dėl Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programa), 3 tikslo „Skatinti vietinio (miestų ir priemiesčių) transporto sistemos darnumą“ 3 uždavinį „Skatinti dviračių transporto infrastruktūros plėtrą miestuose: kurti vientiso dviračių tinklo sistemas, integruoti dviračių transporto infrastruktūrą į bendrą transporto sistemą, siekti, kad pėsčiųjų ir dviračių tinklo plėtra būtų patraukli ir saugi jos naudotojui“; atitinka Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos uždavinį, jeigu prisideda prie jo įgyvendinimo.

20.2. Projektas turi atitikti regiono plėtros planą, patvirtintą regiono plėtros tarybos sprendimu; laikoma, kad projektas atitinka šį atrankos kriterijų, jeigu projektas yra įtrauktas į regiono

plėtos planą, projekto veiklos ir projekto vykdytojas atitinka į regiono plėtos plane numatyto projekto veiklas ir projekto vykdytoją.

20.3. Projektas turi atitikti savivaldybės strateginį veiklos planą, patvirtintą savivaldybės tarybos sprendimu; laikoma, kad projektas atitinka šį atrankos kriterijų, jeigu projektas, projekto veiklos ir projekto vykdytojas atitinka savivaldybės strateginį veiklos planą.

21. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

22. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

23. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

24. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

25. Projektu turi būti siekiama bent vieno iš toliau išvardytų Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

25.1. produkto tipo rodiklio „Įrengtų naujų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgis“, kodas P.S.321;

25.2. produkto tipo rodiklio „Rekonstruotų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgis“, kodas P.S.322.

26. Projektu turi būti siekiama Aprašo 25 punkte nustatyto (-ų) stebėsenos rodiklio (-ių) reikšmių, atsižvelgiant į pateiktoje lentelėje konkrečiam regionui nustatytas minimalias tarpines ir minimalias galutines stebėsenos rodiklių reikšmes:

Regionas	„Įrengtų naujų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgis“ (kodas P.S.321), ne mažiau kaip		„Rekonstruotų dviračių ir / ar pėsčiųjų takų ir / ar trasų ilgis“ (kodas P.S.322), ne mažiau kaip	
	Minimali tarpinė reikšmė 2018 m. pab.	Minimali galutinė reikšmė 2023 m. pab.	Minimali tarpinė reikšmė 2018 m. pab.	Minimali galutinė reikšmė 2023 m. pab.
Alytaus	0	0,6	0	1,2
Kauno	0	2,0	0	4,0
Klaipėdos	0	1,2	0	2,4
Marijampolės	0	0,6	0	1,2
Panevėžio	0	0,8	0	1,6
Šiaulių	0	1,0	0	2,0
Tauragės	0	0,4	0	0,8
Telšių	0	0,4	0	0,8
Utenos	0	0,4	0	0,8
Vilniaus	0	2,6	0	5,2
Iš viso:	0	10,0	0	20,0

27. Aprašo 25 punkte nurodytų Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai nustatyti Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše. Priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai skelbiami ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

28. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

28.1. Iki paraiškos pateikimo turi būti teisės aktų nustatyta tvarka parengta projektui įgyvendinti reikiama dokumentacija:

28.1.1. patvirtintas statinio projektas, parengtas atsižvelgiant į Pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimo rekomendacijas R PDTP 12, patvirtintas Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus 2012 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. V-294 „Dėl Pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimo rekomendacijų R PDTP 12 patvirtinimo“ (toliau – Pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimo rekomendacijos R PDTP 12);

28.1.2. gautas statinio projekto ekspertizės aktas su išvada, kad projektą galima tvirtinti;

28.1.3. jeigu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (toliau – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas), privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą, pareiškėjas (partneris) iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir turėti atsakingos institucijos sprendimą ar atrankos išvadą (kopiją);

28.1.4. jeigu, vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, poveikio aplinkai vertinimo atlikti neprivaloma, pareiškėjas (partneris) argumentuotai raštu turi informuoti, kad projektui netaikomas reikalavimas dėl poveikio aplinkai vertinimo;

28.1.5. jeigu planuojama ūkinė veikla (arba planų ar programų įgyvendinimas) susijusi (-ęs) su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, iki paraiškos pateikimo privaloma nustatyti „Natura 2000“ teritorijų reikšmingumą, vadovaujantis Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtomis ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtomis ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis ir turėti atsakingos institucijos išduotą Planuojamos ūkinės veiklos poveikio įgyvendintoms įsteigtomis ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadą (kopiją);

28.1.6. gautas statybą leidžiantis dokumentas.

28.2. Pareiškėjas turi būti iš anksto prieš viešąjį pirkimą suderinęs su įgyvendinančiąja institucija viešųjų pirkimų dokumentus ir įvykdęs Aprašo 13 punkte nurodytos veiklos viešųjų pirkimų procedūras.

28.3. Jeigu įgyvendinant projektą planuojama pasirašyti kelias Aprašo 13 punkte nurodytos veiklos viešųjų pirkimų sutartis, pareiškėjas turi užtikrinti nepertraukiamą projekto įgyvendinimo eigą: pirmoji viešųjų pirkimų rangos sutartis turi būti sudaryta ir suderinta su įgyvendinančiąja institucija iki paraiškos pateikimo, o paskesnės viešųjų pirkimų sutarties sudarymo data negali būti vėlesnė nei prieš tai sudarytos viešųjų pirkimų sutarties darbų atlikimo termino pabaigos data. Viešųjų pirkimų dokumentai prieš pirkimus turi būti suderinti su įgyvendinančiąja institucija.

28.4. Iki paraiškos pateikimo turi būti pasibaigę teisminiai ginčai (jeigu tokių buvo) dėl vykdomų Aprašo 13 punkte nurodytos projekto veiklos viešųjų pirkimų procesų.

28.5. Iki paraiškos pateikimo pareiškėjas turi būti parengęs projekto viešųjų pirkimų grafiką pagal formą, nustatytą Aprašo 2 priede, ir jį suderinęs su įgyvendinančiąja institucija.

29. Negali būti numatyta projekto apribojimų, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

30. Neturi būti numatyta projekto veiksmų, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui. Projektu turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo, t. y. projekto paraiškoje pagrindžiama, kaip projekto investicijomis prisidedama prie aplinkosauginių sąlygų regione gerinimo.

31. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir *de minimis* pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

32. Priemonės lėšomis finansuojamų naujų ar rekonstruojamų pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimas ir jų tiesyba turi atitikti Pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimo rekomendacijų R PDTP 12 nuostatas.

33. Priemonės lėšomis finansuojami nauji ar rekonstruojami pėsčiųjų ir dviračių takai turi būti skirti susisiekimui (ne rekreacijai), kaip tai apibrėžta Pėsčiųjų ir dviračių takų projektavimo rekomendacijose R PDTP 12, ir pritaikyti naudotis visų visuomenės grupių atstovams.

34. Jeigu projektas įgyvendinamas viešosios ir privačios partnerystės būdu, viešosios ir privačios partnerystės sutartis turi atitikti 2015 m. balandžio 28 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/1076, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013 nustatomos papildomos taisyklės dėl paramos gavėjo pakeitimo ir dėl su tuo susijusios atsakomybės ir minimalūs reikalavimai, kurie turi būti įtraukti į viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartis, finansuojamas Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšomis (OL 2015 L 175, p. 1), nuostatas.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

35. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

36. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 85 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris (-iai) privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 15 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

37. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (arba) partnerio (-ių) lėšų.

38. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Tinkama finansuoti, jeigu neviršija 5 procentų visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Netinkamos finansuoti žemės nuomos išlaidos.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Tinkama finansuoti, išskyrus paprastojo ir kapitalinio remonto išlaidas.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Netinkama finansuoti.
5.	Projekto vykdymas	Netinkama finansuoti, išskyrus investicijų projekto su sąnaudų ir naudos analize parengimo / pirkimo išlaidas.
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 450.1, 450.3 ir 450.4 papunkčius.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Netinkama finansuoti.

39. Projektinio pasiūlymo ir paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti, išskyrus projektinio pasiūlymo priedo – investicijų projekto su sąnaudų ir naudos analizės rezultatų lentelėmis parengimo / pirkimo išlaidas, jeigu šios išlaidos yra patirtos ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d. Šių priedų rengimo / pirkimo išlaidas pareiškėjas gali įtraukti į projekto biudžetą.

40. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir po projekto finansavimo pabaigos, taikomi reikalavimai, nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

41. Pareiškėjas arba partneris privalo savo lėšomis sumokėti statybos darbų išlaidas, susijusias su inžineriniais tinklais, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, išskyrus šiuos atvejus:

41.1. kai inžineriniai tinklai patikėjimo teise ar nuosavybės teise priklauso pareiškėjui ir (arba) partneriui yra būtini statiniuose vykstantiems technologiniams procesams ir technologinių įrenginių normaliam darbui užtikrinti;

41.2. kai inžineriniai tinklai yra kelio statiniai, kurie, vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių įstatymu, yra kelio (pėsčiųjų ir / ar dviračių tako) sudėtinė dalis ir yra kelio (pėsčiųjų ir / ar dviračių tako) juostoje, o pagrįstais atvejais – ir didesniame plote, kaip tai apibrėžta kelių techniniame reglamente KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3-3 „Dėl kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ patvirtinimo“, arba kurie yra gatvės elementai, kaip numatyta statybos techniniame reglamente STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. D1-533 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“.

42. Nepiniginis projekto vykdytojo ir (arba) partnerio įnašas laikomas netinkamomis finansuoti išlaidomis.

43. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

44. Savivaldybių vykdomosios institucijos (toliau – savivaldybių institucijos) iki regiono plėtros tarybos sekretoriato kvietime teikti projektinius pasiūlymus nurodyto termino turi regiono plėtros tarybos sekretoriatui raštu pateikti projektinius pasiūlymus dėl regiono projektų įgyvendinimo (toliau – projektinis pasiūlymas) pagal formą, nustatytą Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2014 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 1V-893 „Dėl Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų regionų projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. Kartu su projektiniu pasiūlymu savivaldybių institucijos turi pateikti:

44.1. Investicijų projektą, parengtą pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt. Kartu pateikiamas į elektroninę laikmeną įrašytas investicijų projektas.

44.2. Tuo atveju, jeigu projekto investicijų suma, atėmus joms tenkantį pridėtinės vertės mokestį (toliau – PVM), yra didesnė kaip 300 tūkst. eurų, investicijų projekte turi būti išnagrinėtos ir palygintos ne mažiau kaip trys projekto įgyvendinimo alternatyvos, atitinkančios Optimalios projekto įgyvendinimo alternatyvos pasirinkimo kokybės vertinimo metodikos, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt, 29 arba 30 punktus:

44.2.1. Naujų inžinerinių statinių (susisiekimo komunikacijų) statybos atveju:

44.2.1.1. naujų inžinerinių statinių statyba;

44.2.1.2. esamų inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas;

44.2.1.3. inžinerinių statinių nuoma / panauda;

44.2.1.4. trūkstamų paslaugų užtikrinimas perkant paslaugas rinkoje.

44.2.2. Esamų inžinerinių statinių (susisiekimo komunikacijų) techninių savybių gerinimo

atveju:

44.2.2.1. inžinerinių statinių techninių savybių gerinimas;

44.2.2.2. esamų inžinerinių statinių keitimas;

44.2.2.3. trūkstamų paslaugų užtikrinimas perkant paslaugas rinkoje.

44.3. Jeigu projektams yra taikomi teisiniai, ekonominiai ir socialiniai apribojimai ir dėl to investicijų projekte negali būti išnagrinėta bet kuri iš Aprašo 44.2.1 arba 44.2.2 papunktyje nurodytų projekto įgyvendinimo alternatyvų, turi būti paaiškintos tokio pasirinkimo priežastys. Tuo atveju, jeigu nėra galimybės išnagrinėti Aprašo 44.2.1.2–44.2.1.4 arba 44.2.2.2–44.2.2.3 papunkčiuose

nurodytų alternatyvų, turi būti nagrinėjamos bent dvi 44.2.1.1 arba 44.2.2.1 papunktyje nurodytos alternatyvos, kurios skiriasi savo techniniais sprendimais.

44.4. Tuo atveju, kai projektas tenkina Aprašo 44.2 papunktyje nustatytą sąlygą, kartu pateikiamas jo priedas – sąnaudų ir naudos analizės rezultatų lentelė *MS Excel* formatu.

44.5. Jeigu projekto investicijų suma, atėmus joms tenkanti pridėtinės vertės mokestį, ne didesnė kaip 300 tūkst. eurų, investicijų projekte yra pagrindžiama viena konkrečiai pasirinkta projekto įgyvendinimo alternatyva, o Aprašo 44.4 papunktyje nurodytas priedas – neteikiamas.

45. Regiono plėtros taryba, regiono plėtros tarybos sekretoriatui įvertinus projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl regiono projektų sąrašo sudarymo. Į regiono projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 49 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į regiono projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

46. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas / Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susiję dokumentai“.

47. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 51 punkte nurodytais priedais teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jeigu nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu (kartu pateikia į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus) Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

48. Jeigu, vadovaujantis Aprašo 47 punktu, paraiška teikiama raštu, ji gali būti teikiama vienu iš šių būdų:

48.1. Įgyvendinančiajai institucijai teikiamas pasirašytas popierinis paraiškos ir jos priedų dokumentas (kartu pateikiant į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus). Paraiškos originalo ir elektroninės versijos turinys turi būti identiškas. Nustačius, kad paraiškos elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujamasi paraiškos originale nurodyta informacija. Paraiška gali būti pateikta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba įteikta asmeniškai kvietime nurodytu adresu;

48.2. įgyvendinančiajai institucijai kvietime nurodytu elektroninio pašto adresu siunčiamas elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu; kai paraiška teikiama pastaruoju būdu, kartu teikiami dokumentai ir (ar) skaitmeninės pridedamų dokumentų kopijos elektroniniu parašu gali būti netvirtinami.

49. Jeigu paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

50. Jeigu laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu ir apie tai informuoja pareiškėjus raštu arba per DMS.

51. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 51.2–51.4 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos ES struktūrinių fondų interneto svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“):

51.1. partnerio (-ių) deklaraciją (-as), jeigu projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

51.2. klausymą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jeigu pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

51.3. informaciją apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus;

51.4. informaciją apie iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas (taikoma, kai finansuojamo projekto tinkamų finansuoti išlaidų suma iki pajamų įvertinimo yra didesnė kaip 1 mln. eurų);

51.5. Aprašo 28.1.1–28.1.6 papunkčiuose nurodytus dokumentus;

51.6. jeigu projektas įgyvendinamas kartu su partneriu, jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties kopiją; jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį pasirašo pareiškėjas ir partneris (-iai); po paraiškos pateikimo jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį galima keisti tik suderinus su įgyvendinančiąja institucija; po projekto paraiškos vertinimo ataskaitos pateikimo Ministerijai jungtinės veiklos (partnerystės) sutartis gali būti keičiama tik tuo atveju, jeigu pakeitimai neturi esminės įtakos paraiškos vertinimo išvadoms ir neprieštarauja Aprašo nuostatoms; pakeitimai turi būti įforminami kaip susitarimas pakeisti jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį; jungtinės veiklos (partnerystės) sutartyje įsipareigojama laikytis pagrindinių geros partnerystės praktikos taisyklių:

51.6.1. visi partneriai turi būti perskaitę paraišką ir susipažinę su savo teisėmis ir pareigomis įgyvendinant projektą;

51.6.2. projekto įgyvendinimo metu projekto vykdytojas privalo reguliariai konsultuotis su partneriais ir nuolat juos informuoti apie projekto įgyvendinimo eigą;

51.6.3. projekto vykdytojas visiems partneriams privalo persiųsti visų įgyvendinančiajai institucijai teikiamų ataskaitų kopijas;

51.6.4. visi projekto pakeitimai, turintys įtakos partnerių įsipareigojimams ir teisėms, prieš kreipiantis į įgyvendinančiąją instituciją pirmiausia turi būti raštu suderinti su partneriais;

51.6.5. prieš teikdamas paraišką iki regiono projektų sąrašė nustatytos datos pareiškėjas susitaria su visais partneriais dėl projekto metu sukurtų produktų, nupirkto ar sukurto turto ir atliktų darbų nuosavybės teisių pasiskirstymo;

51.7. finansavimo šaltinius patvirtinančius dokumentus – savivaldybės tarybos sprendimą ir (ar) partnerio (-ių) pažymas, patvirtinančias pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) indėlį finansuoti projekto tinkamų išlaidų dalį, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, ir netinkamas išlaidas, nurodant finansavimo šaltinius, sumas ir laiką; šios pažymos turi būti patvirtintos pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ių) įmonės / įstaigos vadovo ir vyriausiojo finansininko parašais;

51.8. patvirtintą pareiškėjo (partnerio) įstatų (nuostatų ir (ar) statuto) kopiją, jeigu ši informacija yra neprieinama viešai ar registruose;

51.9. pareiškėjo darbuotojų, atsakingų už projekto įgyvendinimą (projekto vadovo ir projekto finansininko), gyvenimo aprašymus (CV); juose turi būti įrašytas darbuotojo vardas, pavardė, gimimo data, aprašytas išsilavinimas, darbo patirtis, įgūdžiai, kalbų mokėjimas bei kita naudinga informacija;

51.10. įsakymo (-ų), kuriuo (-iais) pareiškėjo darbuotojai, atsakingi už projekto įgyvendinimą, paskirti projekto vadovu ir projekto finansininku, kopiją (-as);

51.11. VĮ Registrų centro išduotą išrašą ar šios įmonės Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka išduotą dokumentą, kuriuo patvirtinami jungtiniai kompetentingų institucijų tvarkomi duomenys ir įrodoma partnerio (-ių) atitiktis Aprašo 1 priedo 5.4.1 ir 5.4.3, 5.4.4 papunkčių reikalavimus (taikoma tik privatiems juridiniams asmenims; šis reikalavimas taikomas tik tuo atveju, jeigu įgyvendinančioji institucija pati neturi galimybės gauti tokios informacijos).

52. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma regionų projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

53. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta gyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal regionų projektų sąrašą.

54. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede nustatytus reikalavimus.

55. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstantą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

56. Paraiška atmetama neprašius pareiškėjo pateikti papildomų duomenų ar dokumentų, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktos informacijos, jeigu pareiškėjas įgyvendinančiajai institucijai paprašius per nustatytą laiką nepateikia Aprašo 51 punkte nustatytų dokumentų.

57. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo regiono projekto paraiškos gavimo dienos.

58. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės.

59. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose juose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

60. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

61. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka. Ministerija turi teisę neskirti finansavimo tiems projektams, kurių įtraukimas į regiono plėtros planą buvo nesuderintas su Ministerija, vadovaujantis Regionų plėtros planų rengimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2011 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 1V-706 „Dėl Regionų plėtros planų rengimo metodikos patvirtinimo“.

62. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jeigu neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

63. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

64. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

65. Projekto sutarties originalas, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas, gali būti rengiamas ir teikiamas pasirašyti:

65.1. arba kaip popierinis dokumentas;

65.2. arba kaip elektroninis dokumentas (pasirašomas elektroniniu parašu).

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

66. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

67. Projekto vykdytojas turi apdrausti projektui įgyvendinti skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės

draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigyjamas. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą, taip pat turi užtikrinti, kad tokio įsipareigojimo laikytūsi ir partneris (-iai).

68. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visi su projekto įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu; projekto sutartys būtų įgyvendinamos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais. Statybos darbų projektas turi būti įgyvendinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, statybos techninių reglamentų reikalavimais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

69. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visi su projekto įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai, kurie bus pradėti po Aprašo patvirtinimo, būtų vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu; rangos darbų sutartys būtų parengtos vadovaujantis Tarptautinės inžinierių konsultantų federacijos (FIDIC) Užsakovo suprojektuotų statybos ir inžinerinių darbų statybos sutarties sąlygomis (raudonoji knyga); kai perkamos prekės ir paslaugos, sutarčių sąlygos būtų parengtos vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1S-76 „Dėl Prekių ir paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų taikymo rekomendacijų ir prekių ir paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų patvirtinimo“ patvirtintomis prekių ir paslaugų pirkimo–pardavimo sutarčių sąlygomis.

70. 5 metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

71. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

72. Jeigu Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
